

#aquiproubullying

Mòduls de formació per a famílies

Com detectar i aturar l'assetjament

Guia per al dinamitzador

Índex de la formació del programa

Mòduls de formació per a les famílies	
Aproximació al concepte d'assetjament i ciberassetjament	Sensibilització
Competències socioemocionals	Sensibilització
	Aprofundiment
Gestió positiva dels conflictes	Sensibilització
	Aprofundiment
Com detectar i aturar l'assetjament	Aprofundiment
Ús segur i responsable de les xarxes	Sensibilització
Com detectar i aturar el ciberassetjament	Aprofundiment

Activitats didàctiques per a l'alumnat	
Aproximació al concepte d'assetjament i ciberassetjament	Primària
	Secundària
Competències socioemocionals	Primària
	Secundària
Gestió positiva dels conflictes	Primària
	Secundària
Com detectar i aturar l'assetjament	Primària
	Secundària
Ús segur i responsable de les xarxes	Primària
	Secundària
Com detectar i aturar el ciberassetjament	Primària
	Secundària

<h2>Com detectar i aturar l'assetjament</h2> <h3>Sessió 1: Aprofundiment 1</h3> <p><i>Aquest mòdul formatiu està integrat en el programa d'innovació educativa #aquiproubullying que impulsa el Departament d'Ensenyament per prevenir, detectar i intervenir enfront l'assetjament i el ciberassetjament entre iguals des dels centres educatius i en col·laboració amb les famílies.</i></p>		<h1>90</h1> <p>minuts</p>
<h4>Introducció</h4> <p>Si bé l'assetjament escolar és un fenomen que ha existit sempre, en l'actualitat tota la societat, i en especial la comunitat educativa, està més sensibilitzada.</p> <p>L'escola i la família són els principals espais de socialització d'infants i joves, en què es poden donar situacions de conflicte i de maltractament entre iguals. També són el marc idoni on implementar estratègies de prevenció, detecció i actuació que facilitin la creació d'un clima de convivència positiu.</p> <p>Cal incidir en la necessitat que tothom, alumnes, professorat i famílies, s'impliqui de forma positiva davant les situacions d'assetjament.</p>	<h4>Objectius</h4> <ul style="list-style-type: none"> • Donar elements per identificar conductes que poden ser senyals d'alerta d'un cas d'assetjament. • Analitzar les diferents propostes d'actuació per part de la família davant l'assetjament. • Donar elements a les famílies per ajudar als seus fills per que es posicionin en contra de l'assetjament. • Facilitar l'intercanvi d'experiències i l'aprenentatge entre iguals. 	
<h4>Índex d'activitats</h4> <ul style="list-style-type: none"> • Activitat 1: El paper • Activitat 2: Senyals d'alerta • Activitat 3: Què podem fer les famílies? • Activitat 4: Què m'emporto de la sessió? 	<h4>Paraules clau i definició</h4> <ul style="list-style-type: none"> • Assetjament: Conducta violenta, física o psicològica, d'un alumne (o un grup d'alumnes) vers un altre, que es produeix de forma intencionada i repetida al llarg del temps. • Prevenció: Conjunt de mesures per tal d'evitar determinades situacions. • Detecció: Conjunt d'indicadors que permeten identificar una situació • Assertivitat: Capacitat d'expressar els sentiments i les emocions, de defensar els posicionaments propis sense demostrar conductes agressives o manipuladores i alhora respectant els drets de les altres persones. • Empatia: capacitat de posar-se en la pell dels altres i reaccionar de manera positiva • Observador: persona que no pren part activa davant una situació però que, o bé la recolza mostrant un suport obert o bé no intervé. 	
<h4>Recursos</h4> <ul style="list-style-type: none"> • Entrevista amb la família que informa d'un possible cas d'assetjament. En aquest vídeo es reproduïx una entrevista hipotètica en la que totes dues parts tenen una actitud col·laborativa. • Entrevista amb la família de l'alumne que ha fet assetjament. En aquest vídeo es reproduïx una entrevista hipotètica en la que uns docents informen una família sobre el fet que el seu fill assetja a un company. 		

Activitat 1		10 minuts
El paper		
Finalitat Amb aquesta activitat els participants han de poder: <ul style="list-style-type: none"> • Entendre què és l'assetjament • Sensibilitzar-se sobre les conseqüències a partir d'una metàfora.		
Descripció i desenvolupament L'activitat és una petita dinàmica vivencial que permet "reproduir" els efectes de l'assetjament en un full de paper. El dinamitzador dóna un full de paper a un dels participants i li demana que pensi en una persona que li generi molta ràbia. Pot descarregar aquesta ràbia en el full: trepitjant-lo, rebregant-lo, guixant-lo, trencant-lo... Quan hagi acabat, passa el full a un altre participant, que fa el mateix. L'activitat continua fins que tots els assistents que vulguin hagin participat.		
Rol del dinamitzador <ul style="list-style-type: none"> • Procurar un diàleg fluid i respectuós. • Facilitar les intervencions de tots els que vulguin participar. • Evitar intervencions molt llargues o fora del tema. • Animar els participants a compartir com se senten després d'haver expressat una conducta agressiva de manera intencionada.		
Activitat 1. El paper Penseu en una persona que us generi molta ràbia. A continuació, anirem passant un full en el que podreu projectar les emocions que sentiu quan penseu en la persona que heu triat. Després de fer aquesta dinàmica, escriviu les vostres reflexions. <div style="border: 1px solid black; height: 30px; width: 100%;"></div>		
Orientacions per al dinamitzador		
Activitat 1. El paper Aquesta activitat d'introducció pretén connectar amb el mòdul d'aproximació conceptual per incidir en les característiques de l'assetjament i les seves conseqüències.		
Resposta oberta En acabar, el dinamitzador mostra com ha quedat el full i fa reflexionar els participants què han fet: maltractar de manera reiterada i intencionada, per tant, simular una situació d'assetjament. També es proposa reflexionar sobre la impossibilitat de tornar al punt inicial fent un paral·lelisme amb les situacions d'assetjament, i cal incidir en la necessitat de poder fer una detecció primerenca de possibles indicis. És interessant també que el dinamitzador faci veure a les famílies que és una activitat que poden fer amb els fills, per fer-los adonar dels efectes de l'assetjament.		

Activitat 2		30 minuts																					
Senyals d'alerta																							
<p>Finalitat</p> <p>Amb aquesta activitat els participants han de poder:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Identificar conductes pròpies de l'adolescència i d'altres que poden ser senyals d'alerta d'una situació d'assetjament. ● Relacionar aquestes conductes amb el perfil de persona que rep assetjament o de la persona que l'exerceix, per tal de poder fer una prevenció o detecció precoç. 																							
<p>Descripció i desenvolupament</p> <p>A la primera part d'aquesta activitat, els participants, individualment, han de valorar quan una sèrie de conductes que poden ser pròpies de l'adolescència, poden ser també indicis d'un possible cas d'assetjament.</p> <p>A la segona part, es tracta de relacionar una sèrie de conductes amb la persona que pateix l'assetjament o amb qui l'exerceix.</p>																							
<p>Rol del dinamitzador</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Procurar un diàleg fluid i respectuós. ● Facilitar les intervencions de tots els que vulguin participar. ● Evitar intervencions molt llargues o fora del tema. ● Insistir en els trets que caracteritzen una situació d'assetjament: maltractament (físic o psicològic), intencionat i reiterat. 																							
<p>Activitat 2. Senyals d'alerta</p> <p>2.1 Indicis</p> <p>Llegiu les següents afirmacions i valoreu, de manera individual, en quin grau les considereu pròpies de l'adolescència, motiu de preocupació que ens ha de fer estar a l'aguait o si bé les hem d'entendre com un indicati d'una situació d'assetjament. Poseu una creu a la columna que considereu oportuna.</p> <p>Cal que siguem molt conscients que un sol indicati no permet concloure que s'està donant una situació d'assetjament, però sí demana que intervinguem per aclarir perquè es dona.</p> <p>Després, compartiu la vostra tria en petit grup. Al final de la taula trobareu un espai per si voleu afegir d'altres senyals d'alerta que hagueu trobat a faltar.</p> <p>En acabar es farà la posada en comú dels resultats i es compartiran les reflexions.</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; margin-top: 10px;"> <thead> <tr> <th style="width: 5%;"></th> <th style="width: 55%;"></th> <th style="width: 15%;">"propi" de l'adolescència</th> <th style="width: 15%;">motiu de preocupació</th> <th style="width: 15%;">indici d'assetjament</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1</td> <td>El meu fill passa molta estona a l'habitació.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2</td> <td>La meva filla mai surt els caps de setmana.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3</td> <td>Darrerament demana molt diners però no diu on els gasta.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>						"propi" de l'adolescència	motiu de preocupació	indici d'assetjament	1	El meu fill passa molta estona a l'habitació.				2	La meva filla mai surt els caps de setmana.				3	Darrerament demana molt diners però no diu on els gasta.			
		"propi" de l'adolescència	motiu de preocupació	indici d'assetjament																			
1	El meu fill passa molta estona a l'habitació.																						
2	La meva filla mai surt els caps de setmana.																						
3	Darrerament demana molt diners però no diu on els gasta.																						

4	Ja van tres motxilles trencades des de començament de curs.			
5	Veieu la seva roba o materials escolars guixada amb insults.			
6	Trobeu retoladors permanents i esprais dins la seva motxilla.			
7	Alguna vegada porta la roba trencada o molt bruta.			
8	Discuteix molt amb els de casa i sempre vol tenir raó.			
9	Agredeix el seu germà petit.			
10	Està irascible i busca la confrontació.			
11	Quan rep missatges de whatsapp (o altres aplicacions) es posa nerviós, s'altera...			
12	Es nega rotundament a anar a escola.			
13	Només el veiem feliç amb els seus amics.			
14	Ha empitjorat el seu rendiment escolar.			
15	De sobte vol aprendre arts marcials o boxa.			
16	Li atreuen els continguts violents dels videojocs i pel·lícules.			
17	Darrerament no vol portar roba o complements nous a l'institut			
18	Fa un temps que no vol portar res per esmorzar a l'escola.			
19	Ha canviat el grup d'amics.			
20	Sovint els dies d'escola es queixa de malestar físic.			
21	Cada dilluns a la tarda avisen de l'escola que l'anem a buscar perquè es troba malament.			
22	Ha canviat la seva manera de vestir i de pentinar-se.			
23	El veiem trist.			
24	Es nega a sortir a fer encàrrecs.			
25	No vol anar tot sol a escola i demana que el vinguem a buscar.			
26	Els amics amb els que va no venen mai per casa.			

27	Apareix amb coses que no tenia (roba, gorres, un mòbil...) i diu que s'ho ha trobat o que li han regalat.			
28	Rondina quan li demanem que faci les feines de casa.			
29	Insulta i menysprea companys de classe i professors.			
30	Diu que hi ha un company amb el que tothom es fica			
31	A l'ordinador de casa trobeu vídeos amb continguts sobre assetjament			
33 2	Des de l'escola diuen que presenta totes les feines puntualment i a casa no el veieu mai treballar			
33	Cada cop més, fa comentaris homòfobs, racistes...			
34	Algun dels seus amics d'abans us comenta que el vostre fill està molt agressiu			
35	Als dispositius mòbils de casa trobeu usuaris o perfils de xarxes socials que no són vostres			
	...			

Reflexions

2.2 És qui rep l'assetjament o qui té una conducta assetjadora?

A continuació, classifiqueu les afirmacions que heu acordat que poden ser indicis d'assetjament segons les relacioneu amb si el nen o adolescent rep l'assetjament o amb el que té una conducta assetjadora. Tingueu en compte que pot ser que algunes situacions puguin estar en totes dues columnes.

rep l'assetjament	té una conducta assetjadora

Orientacions per al dinamitzador

Activitat 2.1 Indicis

Llegiu les següents afirmacions i valoreu, de manera individual, en quin grau les considereu pròpies de l'adolescència, motiu de preocupació que ens ha de fer estar a l'aguait o si bé les hem d'entendre com un indicati d'una situació d'assetjament. Poseu una creu a la columna que considereu oportuna.

Cal que siguem molt conscients que un sol indicati no permet concloure que s'està donant una situació d'assetjament, però sí demana que intervinguem per aclarir perquè es dona.

Després, compartiu la vostra tria en petit grup. Al final de la taula trobareu un espai per si voleu afegir d'altres senyals d'alerta que hagueu trobat a faltar.

En acabar es farà la posada en comú dels resultats i es compartiran les reflexions.

		"propi" de l'adolescència	motiu de preocupació	indici d'assetjament
1	El meu fill passa molta estona a l'habitació.	X		
2	La meua filla mai surt els caps de setmana.		X	
3	Darrerament demana molt diners però no diu on els gasta.		X	X
4	Ja van tres motxilles trencades des de començament de curs.			X
5	Veieu la seva roba o materials escolars guixada amb insults.			X
6	Trobeu retoladors permanents i esprais dins la seva motxilla.		X	X
7	Alguna vegada porta la roba trencada o molt bruta.		X	X
8	Discuteix molt amb els de casa i sempre vol tenir raó.	X		
9	Agredeix el seu germà petit.		X	X
10	Està irascible i busca la confrontació.		X	
11	Quan rep missatges de whatsapp (o altres aplicacions) es posa nerviós, s'altera...		X	X
12	Es nega rotundament a anar a escola.			X
13	Només el veiem feliç amb els seus amics.	X		
14	Ha empitjorat el seu rendiment escolar.	X	X	
15	De sobte vol aprendre arts marcials o boxa.		X	X
16	Li atreuen els continguts violents dels videojocs i pel·lícules.	X		
17	Darrerament no vol portar roba o complements nous a l'institut			X
18	Fa un temps que no vol portar res per esmorzar a l'escola.		X	X
19	Ha canviat el grup d'amics.	X		

20	Sovint els dies d'escola es queixa de malestar físic.			X
21	Cada dilluns a la tarda avisen de l'escola que l'anem a buscar perquè es troba malament.		X	X
22	Ha canviat la seva manera de vestir i de pentinar-se.	X		
23	El veiem trist.		X	X
24	Es nega a sortir a fer encàrrecs.			X
25	No vol anar tot sol a escola i demana que el vinguem a buscar.			X
26	Els amics amb els que va no venen mai per casa.		X	
27	Apareix amb coses que no tenia (roba, gorres, un mòbil...) i diu que s'ho ha trobat o que li han regalat.			X
28	Rondina quan li demanem que faci les feines de casa.	X		
29	Insulta i menysprea companys de classe i professors.		X	
30	Diu que hi ha un company amb el que tothom es fica		X	X
31	A l'ordinador de casa trobeu vídeos amb continguts sobre assetjament			X
32	Des de l'escola diuen que presenta totes les feines puntualment i a casa no el veieu mai treballar		X	X
33	Cada cop més, fa comentaris homòfobs, racistes...		X	X
34	Algun dels seus amics d'abans us comenta que el vostre fill està molt agressiu		X	X
35	Als dispositius mòbils de casa trobeu usuaris o perfils de xarxes socials que no són vostres		X	X

Reflexions

Resposta oberta

El dinamitzador ha de procurar que surtin les següents idees:

- Quan un jove pateix algunes d'aquestes conductes i se sent assetjat, pot ser que demani ajuda i informi als pares o als professors.
- També pot passar que no ho faci perquè no sigui conscient del que li està passant, perquè tingui vergonya, pensi que dir-ho és de covards, tingui por o perquè no vulgui decebre els pares.
- És important poder identificar senyals o conductes que permetin detectar una situació d'assetjament.

- Un sol indicati no permet concloure que s'està donant una situació d'assetjament, però ens força a observar amb més atenció i a preguntar per tal de donar resposta a la situació que l'origina.
- És important treballar amb els fills actituds solidàries i assertives que els permetin ajudar els altres i defensar la seva opinió sense sentir por o vergonya.
- Parlar amb els fills sobre l'assetjament, de manera informativa i no perquè haguem detectat que l'estan patint o exercint, els pot servir per reconèixer-lo i oferir-los eines per actuar, com ara demanar ajuda o informar a algun adult de la seva confiança.

Activitat 2.2 És qui rep l'assetjament o qui té una conducta assetjadora?

A continuació, classifiqueu les afirmacions que heu acordat que poden ser indicis d'assetjament segons les relacioneu amb si el nen o adolescent rep l'assetjament o amb el que té una conducta assetjadora. Tingueu en compte que pot ser que algunes situacions puguin estar en totes dues columnes.

rep l'assetjament	té una conducta assetjadora
3, 4, 5, 7, 9, 11, 12, 15, 17, 18, 20, 21, 23, 24, 25, 30	6, 9, 15, 27, 31, 32, 33, 34, 35

El dinamitzador ha de procurar que surtin les següents idees:

- És preferible referir-nos a les conductes de les persones implicades en l'assetjament, que no pas etiquetar les persones implicades. Quan ens referim a aquests joves com a "víctima" o "assetjador", poden interpretar que és un tret de la seva personalitat i comportar-se d'acord a aquest rol. En canvi, quan ens referim a la conducta que tenen, és més fàcil que puguin modificar-la. Per exemple, no té el mateix efecte dir-li a un infant que "és tonto" que dir-li que "fa tonteries". Els fills han d'entendre que són responsables de les seves conductes i que sempre poden decidir com actuar.
- Cal tenir una mirada atenta cap els fills, per tal de poder detectar aquests indicis abans que la situació s'agreugi. Tot i que parlar amb els fills adolescents no sempre és fàcil, és important afavorir espais de comunicació amb els fills per tal que puguin compartir les situacions que els angoixen.

Activitat 3		40 minuts
Què podem fer les famílies?		
Finalitat Amb aquesta activitat els participants han de poder: <ul style="list-style-type: none"> ● Actuar davant una situació d'assetjament, quan el seu fill el pateix. ● Actuar davant una situació d'assetjament, quan el seu fill l'exerceix.		
Descripció i desenvolupament En aquesta activitat els participants han de valorar possibles accions que una família pot prendre si sospita que el fill pateix assetjament o que l'exerceix.		
Rol del dinamitzador <ul style="list-style-type: none"> ● Procurar un diàleg fluid i respectuós. ● Facilitar les intervencions de tots els que vulguin participar. ● Evitar intervencions molt llargues o fora del tema. ● Insistir en la necessitat de treballar conjuntament família i escola per donar resposta a una situació d'assetjament ● Destacar les actuacions més eficaces enfront l'assetjament i, sobretot, evitar agreujar-lo.		
Activitat 3. Què podem fer les famílies? 3.1 Entrevistes En aquesta activitat treballareu en dos grups: <ul style="list-style-type: none"> ● Grup 1: Actuacions que pot fer la família d'un alumne assetjat ● Grup 2: Actuacions que pot fer la família d'un alumne assetjador		
Grup 1: El meu fill pateix assetjament Veieu el següent vídeo " Entrevista amb la família que informa d'un possible cas d'assetjament ", que reproduïx una entrevista entre una família que denuncia que el seu fill està sent assetjat i dues docents que formen part del l'equip de convivència del centre. En acabar comenteu les vostres impressions inicials. Per facilitar la reflexió i enriquir el diàleg us proposem les següents preguntes: <ul style="list-style-type: none"> ● Quina és l'actitud de la família que denuncia la situació? ● Quina és l'actitud de les docents de l'equip de convivència quan la família exposa els fets? Treuen importància a la situació? Es posen a la defensiva? ● Com influeix la seva reacció en l'actitud de la família? ● Creieu que la família està satisfeta amb les propostes del centre? Per què?		
Reflexions A continuació, llegiu les següents maneres d'actuar que podria adoptar una família que		

detecta que el seu fill pateix assetjament. Assenyaleu, individualment, aquelles que, de cap manera, haurien de ser una opció. A continuació, parleu en grup sobre la vostra tria, i comenteu quines propostes considereu més adients i quines caldria evitar, tot justificant la vostra tria; afegiu-ne alguna més si ho considereu oportú.

1. Buscar l'alumne agressor a la sortida del centre educatiu i increpar-lo.
2. Parlar amb el tutor per confirmar les nostres sospites.
3. Posar una denúncia als mossos.
4. Trucar al telèfon per informar de casos d'assetjament escolar 116 111.
5. Trucar altres pares de la classe del meu fill per preguntar si en saben res d'aquest tema i que puguin preguntar els seus fills.
6. Denunciar el cas al Departament d'Ensenyament.
7. Demanar explicacions a la família de l'alumne agressor.
8. Parlar amb Cap d'Estudis o el Director del centre si la resposta per part del tutor no ens satisfà.
9. Animar el meu fill a defensar-se de les agressions.
10. Demanar el meu fill que no es fiqui en problemes.
11. Treure importància al tema i pensar que el temps tot ho arregla.
12. Exigir al centre educatiu que expulsi l'agressor.
13. Fer captures de pantalla o guardar els missatges insultants que el fill rep al mòbil.
14. Establir una línia d'actuació conjunta amb el centre educatiu per resoldre aquesta situació
15. Trucar els amics del nostre fill per veure què en saben.
16. Permetre que el meu fill deixi d'anar a l'escola.
17. Portar el nostre fill a un psicòleg.
18. Canviar el meu fill de centre.
19. Reforçar les habilitats socioemocionals del nostre fill.
20. Ajudar els nostre fill a desenvolupar habilitats socials que el permetin relacionar-se millor amb els altres.

Anoteu les actuacions que caldria evitar:

Grup 2: El meu fill assetja un company

Veieu el següent vídeo "[Entrevista amb la família de l'alumne que ha fet assetjament](#)", que reproduïx una entrevista entre dues docents que formen part del l'equip de convivència del centre i la família de l'alumne assetjador.

En acabar comenteu les vostres impressions inicials. Per facilitar la reflexió i enriquir el diàleg us proposem les següents preguntes:

- **Quina és l'actitud de la família al començament de l'entrevista? Distant, comunicativa, exigent, col·laboradora ...?**
- **Quina és l'actitud de les docents de l'equip de convivència quan exposen els fets? Culpabilitzen l'alumne o la seva família?**
- **Com reconduïxen la situació quan la família es posa a la defensiva?**

- **Creieu que en acabar l'entrevista la família està satisfeta amb l'actuació del centre?
Per què?**

Reflexions

A continuació, llegiu les següents maneres d'actuar que podria adoptar una família que detecta o és informada que el seu fill assetja un altre company. Assenyaleu, de manera individual, aquelles que, de cap manera, haurien de ser una opció. A continuació, parleu en grup sobre la vostra tria, i comenteu quines propostes considereu més adients i quines caldria evitar tot justificant la vostra tria; afegiu-ne alguna més si ho considereu oportú.

1. Castigar el meu fill de manera exemplar, com a única actuació.
2. Ajudar-lo a trobar maneres no violentes de relacionar-se i de solucionar els problemes treballant amb ell el control de la ira.
3. Parlar amb el centre educatiu per confirmar les vostres sospites.
4. Dir-li que no està bé el que fa i confiar en que pari de fer-ho.
5. Reaccionar amb calma i trobar un temps per parlar amb ell i fer-li veure que la seva actitud no és acceptable.
6. Treballar conjuntament amb el centre educatiu per ajudar a resoldre aquesta situació.
7. Exigir-li que aturi l'assetjament, demani disculpes i trobi maneres de reparar el mal fet.
8. Pensar que són coses de nens, que cada cert temps li toca a algú i que no cal donar-li importància.
9. Fer-lo adonar que està fent mal a una persona i intentar que es posi en el seu lloc.
10. Justificar les agressions del nostre fill perquè està passant per una mala etapa o perquè l'altre company el provoca.
11. Demanar que rebi suport psicològic que l'ajudi a superar aquesta situació.

Anoteu les actuacions que caldria evitar:

3.2 Parlem-ne

Ara que cada grup heu acabat de treballar sobre el vídeo assignat, farem una posada en comú per compartir les vostres reflexions. Un portaveu de cada grup explicarà breument el vídeo i comentarà les actuacions que han valorat oportunes i aquelles que caldria evitar.

Orientacions per al dinamitzador

Activitat 3.1 Entrevistes

El dinamitzador ha de insistir en què davant l'assetjament hem de procurar actuar des de la calma i la serenitat. Els fills necessiten algú que els ofereixi calma, coherència i sentit comú. Si actuem des de l'impuls, la ràbia, la ira... podem prendre decisions poc apropiades.

Per aturar l'assetjament cal un treball conjunt entre tots els agents implicats: alumnes, equip directiu, docents, família.

Els vídeos sobre els que es treballa reproduïxen situacions ideals, en les que hi ha col·laboració per totes dues bandes, però permeten inferir les actituds apropiades, i les habilitats socials i relacionals que poden facilitar la resolució dels conflictes de manera positiva.

Encara que algunes d'aquestes afirmacions admeten matisos i cal parlar-ne, el dinamitzador ha de fer veure que hi ha algunes que no només no ajudaran a resoldre aquesta situació, sinó que, a més, poden agreujar-la. Les següents afirmacions són les que caldria evitar.

Grup 1: El meu fill pateix assetjament

Anoteu les actuacions que caldria evitar:

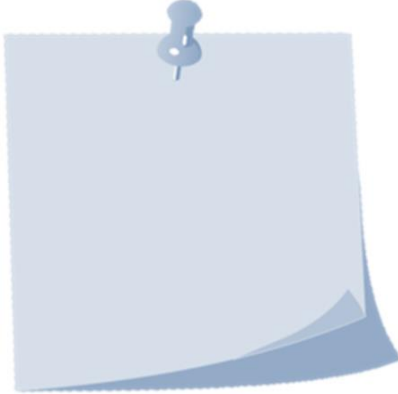
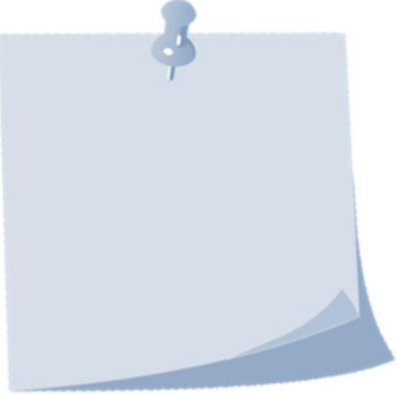
- 1.- Buscar l'alumne agressor a la sortida del centre educatiu i increpar-lo.** L'ús de la violència en cap cas és la resposta. D'altra banda, un excés de protecció dels pares cap als fills pot repercutir en què els manquin habilitats socials, autonomia. L'actitud dels pares hauria de ser la d'acompanyar els fills perquè puguin resoldre ells mateixos els problemes.
- 7.- Demanar explicacions a la família de l'alumne agressor.** Adreçar-nos directament a la família de l'alumne agressor pot agreujar el problema. Cal comptar amb el centre educatiu per poder donar la millor resposta a la situació.
- 9.- Animar el meu fill a defensar-se de les agressions.** L'ús de la violència en cap cas és la resposta. És important trobar maneres positives de resoldre els conflictes per evitar entrar en un cicle de violència que no tingui aturador.
- 11.- Treure importància al tema i pensar que el temps tot ho arregla.** No és adequat minimitzar allò que preocupa els nostres fills. D'altra banda, pensar que el temps ho arreglarà tot, que no cal fer res... és una resposta evasiva.
- 12.- Exigir el centre educatiu que expulsi l'agressor.** Cal buscar estratègies que alternatives a l'expulsió que, no necessàriament, garanteix el benestar de qui pateix assetjament. Aquestes estratègies han de contemplar treballar les habilitats socials o la gestió positiva dels conflictes.
- 16.- Permetre que el meu fill deixi d'anar a l'escola.** Anar a l'escola i sentir-se bé allà és un dret dels infants, per això és important que el fill no deixi d'anar-hi. D'altra banda, és obligació dels pares que els fills vagin a escola. Cal, però garantir que ho pugui fer en condicions i per això, en cas d'assetjament, haurem de treballar conjuntament amb el centre escolar. D'altra banda, permetre que es quedi a casa no garanteix que l'assetjament s'aturi.
- 18.- Canviar el meu fill de centre.** Aquesta acció per si mateixa representa una fugida dels problemes, i no garanteix que l'assetjament acabi. Els pares han de transmetre la idea que cal fer front als problemes, i que treballant tots plegats trobaran una solució.

El dinamitzador ha de concloure que, en qualsevol cas, les mesures per aturar l'assetjament han d'implicar tota la comunitat, un treball en equip entre tots els agents implicats.

Grup 2: El meu fill assetja un company

Anoteu les actuacions que caldria evitar:

- 1.- Castigar el meu fill de manera exemplar, com a única actuació.** Aquesta actuació per si sola i fora de context no és suficient per aturar l'assetjament, fins i tot pot agreujar-lo per venjança. El jove que té conductes assetjadores vers un altre necessita treballar habilitats socials per aprendre a relacionar-se de manera positiva amb els altres.
- 4.- Dir-li que no està bé el que fa i confiar en que pari de fer-ho.** Aquesta acció per si sola resulta insuficient, i pot transmetre al fill un missatge de certa impunitat. Quan us assabenteu que el fill té conductes assetjadores amb un altre companys, cal que en primer lloc exigiu que pari. Aquesta actuació necessita d'altres que permetin al fill buscar la manera de reparar el danys i aprendre a relacionar-se de manera positiva amb els companys.
- 8.- Pensar que són coses de nens, que cada cert temps li toca a algú i que no cal donar-li importància.** Minimitzar les coses que passen, relativitzar-les, no ajuda a qui pateix l'assetjament, però tampoc a qui l'exerceix. En cap cas es pot justificar la violència ni el patiment de ningú.
- 10.- Justificar les agressions del nostre fill perquè està passant per una mala etapa o perquè l'altre company el provoca.** Una situació d'assetjament no és una broma, hi ha intencionalitat i reiteració de manera que no es pot justificar. Si el meu fill està passant una mala temporada caldrà buscar ajudar perquè se'n surti sense fer mal a ningú (tampoc a ell mateix). Tampoc podem justificar agressions perquè suposadament algú ens provoca. En aquest cas cal comunicar-ho perquè qui ho necessita rebi ajuda.

Activitat 4	
Què m'emporto de la sessió?	10 minuts
Finalitat Amb aquesta activitat els participants han de poder: <ul style="list-style-type: none"> • Sintetitzar i reflexionar sobre el més rellevant de la sessió • Fer balanç dels temes que s'han treballat a la sessió i poder obrir vies per al debat posterior.	
Descripció i desenvolupament Cada assistent escriu en un "post-it" el que s'emporta de la sessió. Pot escriure una paraula, una petita frase o fer el dibuix d'una emoticona. Quan ho ha escrit el deixa en una caixa. També es demana als assistents que escriguin en un altre "post-it" un aspecte que volen millorar en la gestió de les emocions en relació als seus fills.	
Rol del dinamitzador <ul style="list-style-type: none"> • Procurar un diàleg fluid i respectuós. • Facilitar les intervencions de tots els que vulguin participar. • Evitar intervencions molt llargues o fora del tema. • Animar els assistents a participar i respondre amb sinceritat.	
Activitat 5. Què m'emporto de la sessió? Com a cloenda de la sessió, us demanem que ompliu els paperets en forma de "post-it" que teniu a continuació. Podeu escriure una paraula, una frase o una emoció. En acabar, compartiu amb els altres participants.	
QUÈ M'EMPORTO DE LA SESSIÓ 	QUÈ VOLDRIA TREBALLAR SOBRE AQUEST TEMA AMB ELS MEUS FILLS

Idees clau

- Quan un jove se sent assetjat, pot ser que demani ajuda, informi als pares o als professors, però també pot passar que no ho faci perquè no sigui conscient del que li està passant, perquè tingui vergonya, pensi que dir-ho és de covards, tingui por o perquè no vulgui decebre la família.
- És important poder identificar senyals o conductes que permetin detectar una situació d'assetjament, tant si el propi fill és qui el pateix, qui l'exerceix, com si és observador.
- Davant l'assetjament hem de procurar actuar des de la calma i la serenitat. Els fills necessiten algú que els ofereixi equilibri, coherència i sentit comú. L'impuls, la ràbia, la ira... ens pot fer prendre decisions poc apropiades.
- Per aturar l'assetjament cal un treball conjunt entre tots els agents implicats: alumnes, equip directiu, docents, família.
- És important treballar amb els fills actituds solidàries i assertives que els permetin ajudar els altres i defensar la seva opinió sense sentir por o vergonya.
- Parlar amb els fills sobre l'assetjament, de manera informativa i no perquè haguem detectat que l'estan patint o exercint, els pot servir per reconèixer-lo i oferir-los eines per actuar, com ara demanar ajuda o informar a algun adult de la seva confiança.
- El fet que tothom pugui rebre assetjament en un moment donat, en cap cas no el justifica. Els fills han de prendre consciència que cal denunciar aquestes situacions quan les vegin o les pateixin.
- Encara que parlar amb els fills adolescents no sempre resulta fàcil, és important afavorir un clima comunicatiu a casa, en el que trobin l'espai per compartir les seves vivències o explicar-nos allò que els angoixa.
- Eviteu fer servir etiquetes com ara "víctima" o "assetjador", ja que els fills poden entendre que és una qualitat inherent a la seva personalitat, que és el seu rol, i això dificultaria que poguessin canviar la seva actitud.

Altres recursos

- [Prevenió i detecció de l'assetjament](#)
En aquesta guia del web Família i Escola del Departament d'Ensenyament podeu consultar informació sobre com prevenir, detectar i intervenir davant l'assetjament.

Mòdul de formació per a famílies	Nivell	Guia per al dinamitzador
Com detectar i aturar l'assetjament	Aprofundiment	Pàgina 16

Aquesta activitat didàctica ha estat elaborada per la
Direcció General d'Atenció a la Família i Comunitat Educativa
del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya
disponible sota la llicència Creative Commons BY-NC-SA.

Mòdul de formació per a famílies	Nivell	Guia per al dinamitzador
Com detectar i aturar l'assetjament	Aprofundiment	Pàgina 17